

Ändringar i fiskelagen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:184 Ändringar i fiskelagen och tre motioner med sammanlagt 23 yrkanden som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslår regeringen vissa ändringar i fiskelagen (1993:787) och lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter. Det införs enligt förslaget ett nytt förenklat system för licenser för yrkesmässigt fiske. Även juridiska personer ska kunna beviljas fiskelicens. De nuvarande bestämmelserna om redskapsbegränsningar för fritidsfisket i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen flyttas till fiskelagen.

Regeringen föreslår att det införs ett bemyndigande att meddela föreskrifter om den skyldighet att landa alla fångster som nyligen har beslutats inom Europeiska unionen och en straffbestämmelse som kopplas till överträdelse av landningsskyldigheten.

Vidare föreslås att den högsta nivån för sanktionsavgifter höjs och möjligheten att ha differentierade avgifter utökas för att uppfylla kravet på effektiva sanktioner för allvarliga överträdelse. Pricksystemet anpassas till de nya licenserna. Den bestämmelse om återkallelser vid brott och överträdelse som inte omfattas av pricksystemet anpassas så att den bättre överensstämmer med de återkallelser som sker inom pricksystemet. Slutligen införs en möjlighet att dra in eller begränsa antalet tillåtna dagar för fiske om fiskelicensen har återkallats.

Genom en ändring i lagen om överlåtbara fiskerättigheter bemyndigas regeringen enligt förslaget att föreskriva vilka fisken som systemet med överlåtbara fiskerättigheter ska tillämpas på. Systemet kan därigenom användas även för annat fiske än det pelagiska.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2014.

Utskottet ställer sig bakom de bedömningar som regeringen har gjort i propositionen och föreslår att riksdagen med ett visst tillägg antar regeringens lagförslag. Utskottet föreslår att samtliga motionsyrkanden avslås. Vidare föreslår utskottet att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

I betänkandet finns 16 reservationer (S, MP, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	6
Bakgrund	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	8
Regeringens lagförslag	8
Redskapsbegränsningar för fritidsfiske	9
Licensfrågor m.m.	11
Fiskets påverkan på miljön m.m.	15
Sanktioner m.m.	19
Överlåtbara fiskerättigheter.....	21
Reservationer	23
1. Redskapsbegränsningar, punkt 2 (S).....	23
2. Redskapsbegränsningar, punkt 2 (V)	23
3. Licens för fisketurismföretag, punkt 3 (S)	24
4. Fiskelicens för juridiska personer, punkt 4 (S).....	24
5. Fiskelicens för juridiska personer, punkt 4 (MP, V)	25
6. Försörjningskrav för fiskelicens, punkt 5 (S).....	26
7. Licens för fiske i näringsverksamhet, punkt 6 (V)	26
8. Fiskelicensernas giltighetstid, punkt 7 (MP).....	27
9. Fiskets miljöpåverkan m.m., punkt 8 (MP, V).....	27
10. Utbildningskrav, punkt 9 (S).....	28
11. Utbildningskrav, punkt 9 (MP, V)	29
12. Kontroll av landningsskyldigheten, punkt 10 (MP)	29
13. Höjd beloppsgräns för sanktionsavgifter, punkt 11 (MP, V)	30
14. Återkallelse av fiskelicens m.m., punkt 12 (MP)	30
15. Överlåtbara fiskerättigheter, punkt 13 (S).....	31
16. Överlåtbara fiskerättigheter, punkt 13 (MP, V)	32
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	33
Propositionen	33
Följdmotionerna.....	33
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	36

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i fiskelagen (1993:787) med den ändringen att det i 9 a § i lagen ska införas ett fjärde stycke med följande lydelse: ”Föreskrifter om begränsningar i redskapsanvändningen utöver de begränsningar som anges i första stycket kan meddelas med stöd av 19 §.”,
2. lag om ändring i lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter,
3. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
4. lag om ändring i lagen (2009:1497) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:184 punkterna 2–4 och bifaller delvis proposition 2013/14:184 punkt 1.

2. Redskapsbegränsningar

Riksdagen avslår motionerna

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 och

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V)

3. Licens för fisketurismföretag

Riksdagen avslår motion

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 3 (S)

4. Fiskelicens för juridiska personer

Riksdagen avslår motionerna

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3,

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2 och

2013/14: MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 1.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (MP, V)

5. Försörjningskrav för fiskelicens

Riksdagen avslår motion

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 4.

Reservation 6 (S)

6. Licens för fiske i näringsverksamhet

Riksdagen avslår motion

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 7 (V)

7. Fiskelicensernas giltighetstid

Riksdagen avslår motion

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 2.

Reservation 8 (MP)

8. Fiskets miljöpåverkan m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 4 och

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkandena 3 och 10.

Reservation 9 (MP, V)

9. Utbildningskrav

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5,

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 5 och

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 4.

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (MP, V)

10. Kontroll av landningsskyldigheten

Riksdagen avslår motion

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 7.

Reservation 12 (MP)

11. Höjd beloppsgräns för sanktionsavgifter

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 6 och

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 5.

Reservation 13 (MP, V)

12. Återkallelse av fiskelicens m.m.

Riksdagen avslår motion

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkandena 6 och 8.

Reservation 14 (MP)

13. Överlåtbara fiskerättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 6,

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 7 och

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 9.

Reservation 15 (S)

Reservation 16 (MP, V)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 12 juni 2014

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Rune Wikström (M), Johan Löfstrand (S), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Roger Tiefensee (C), Pyy Niemi (S), Christer Akej (M), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD), Jens Holm (V), Kristina Nilsson (S), Kew Nordqvist (MP) och Lars Tysklind (FP).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Regeringen beslutade den 4 oktober 2007 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en förändrad fiskelagstiftning i form av en fiskevårdslag med syfte att ge förutsättningar för ett hållbart nyttjande av fiskeresurserna som gynnar näringsverksamheten och fritidsfisket samt den biologiska mångfalden (dir. 2007:125). Utredaren lämnade i juni 2009 ett delbetänkande, Fiskevård i enskilt vatten – en översyn av lagen om fiskevårdsområden (SOU 2009:53). Förslagen ledde till vissa lagändringar (prop. 2009/10:227 Fiskevårdsområden). Utredarens slutliga betänkande Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag (SOU 2010:42) lämnades i juni 2010. Betänkandet har remissbehandlats.

Den 20 april 2011 beslutade regeringen att ge Fiskeriverket i uppdrag att lämna förslag till utformning av ett pricksystem inom fiskets område och att utreda under vilka förutsättningar som befrielse från sanktionsavgiften bör medges. Uppdraget redovisades i en rapport den 3 juni 2011 (dnr 10-1831-11). Förslaget om införande av ett pricksystem behandlades i regeringens proposition 2011/12:137, Införande av ett pricksystem på fiskets område. Fiskeriverkets sammanfattning av rapporten har remissbehandlats.

I mars 2012 gav regeringen Havs- och vattenmyndigheten (HaV) i uppdrag att förbereda införandet av en harmonisering av tekniska regleringar och kontrollåtgärder och ett förbud mot utkast av fisk i Skagerrak samt att delge regeringen eventuella behov av författningsändringar. I en rapport den 1 juni 2012 redovisade HaV i samråd med Jordbruksverket uppdraget till regeringen (Uppdrag med anledning av upphörande av 1966 års Skagerrakavtal). Inom Regeringskansliet (Landsbygdsdepartementet) har det utarbetats en tilläggspromemoria och en konsekvensutredning. Rapporten, tilläggspromemorian och konsekvensutredningen har remissbehandlats.

Slutligen behandlas i propositionen vissa av förslagen i departementspromemorian Ändringar i bestämmelser om straff och administrativa sanktioner vid fiske (Ds 2013:11). Promemorian har remissbehandlats.

Regeringen beslutade den 13 februari 2014 att begära in Lagrådets yttrande över lagförslaget. Regeringen har i huvudsak följt Lagrådets förslag. I övrigt har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen vissa ändringar i fiskelagen (1993:787) och lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter. Det införs enligt förslaget ett nytt förenklat system för licenser för yrkesmässigt fiske. Även juridiska

personer ska kunna beviljas fiskelicens. De nuvarande bestämmelserna om redskapsbegränsningar för fritidsfisket i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen flyttas till fiskelagen.

Regeringen föreslår att det införs ett bemyndigande att meddela föreskrifter om den skyldighet att landa alla fångster som nyligen har beslutats inom Europeiska unionen och en straffbestämmelse som kopplas till överträdelser av landningsskyldigheten.

Vidare föreslås att den högsta nivån för sanktionsavgifter höjs och möjligheten att ha differentierade avgifter utökas för att uppfylla kravet på effektiva sanktioner för allvarliga överträdelser. Pricksystemet anpassas till de nya licenserna. Den bestämmelse om återkallelser vid brott och överträdelser som inte omfattas av pricksystemet anpassas så att den bättre överensstämmer med de återkallelser som sker inom pricksystemet. Slutligen införs en möjlighet att dra in eller begränsa antalet tillåtna dagar för fiske om fiskelicensen har återkallats.

Genom en ändring i lagen om överlåtbara fiskerättigheter bemyndigas regeringen enligt förslaget att föreskriva vilka fisken som systemet med överlåtbara fiskerättigheter ska tillämpas på. Systemet kan därigenom användas även för annat fiske än det pelagiska.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2014.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med ett mindre tillägg.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen vissa ändringar i fiskelagen (1993:787) och lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter. Enligt förslaget införs ett nytt förenklat system för licenser för yrkesmässigt fiske. Även juridiska personer ska kunna beviljas fiskelicens. En förutsättning för att någon ska kunna beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens ska vara att fisket ska bedrivas i näringsverksamhet. Det ska inte vara en förutsättning att fisket är av väsentlig betydelse för sökandens försörjning för att licens ska beviljas. För att fiskelicens ska meddelas ska ett fiske ha anknytning till svensk fiskerinäring. De nuvarande bestämmelserna om redskapsbegränsningar för fritidsfisket i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen flyttas till fiskelagen.

Regeringen föreslår att det införs ett bemyndigande att meddela föreskrifter om den skyldighet att landa alla fångster som nyligen har beslutats inom Europeiska unionen och en straffbestämmelse som kopplas till överträdelser av landningsskyldigheten.

Vidare föreslås att den högsta nivån för sanktionsavgifter höjs till 500 000 kronor och att möjligheten att ha differentierade avgifter utökas för att uppfylla kravet på effektiva sanktioner för allvarliga överträdelser. Pricksystemet anpassas till de nya licenserna, och den bestämmelse om återkallelser vid brott och överträdelser som inte omfattas av pricksystemet anpassas så att den bättre överensstämmer med de återkallelser som sker inom pricksystemet. Slutligen införs en möjlighet att dra in eller begränsa antalet tillåtna dagar för fiske om fiskelicensen har återkallats.

Genom en ändring i lagen om överlåtbara fiskerättigheter bemyndigas regeringen enligt förslaget att föreskriva vilka fisken som systemet med överlåtbara fiskerättigheter ska tillämpas på. Systemet kan därigenom användas även för annat fiske än det pelagiska.

I lagen om skatt på energi ersätts begreppet fartygstillstånd med fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2014.

Utskottets ställningstagande

I förslaget till lag om ändring i fiskelagen (1993:787) har enligt Landsbygdsdepartementet ett stycke i 9 a § av misstag fallit bort. I ett sista stycke i paragrafen skulle det ha stått att föreskrifter om begränsningar i redskapsanvändningen utöver de begränsningar som anges i första stycket kan meddelas med stöd av 19 §. Det var Lagrådet som föreslog att detta stycke skulle läggas till i paragrafen. Tillägget omnämns i propositionen i löptexten och i författningskommentarerna men finns inte med i förslaget till lagtext. Utskottet anser att riksdagen bör besluta om att lägga till ett fjärde stycke med denna lydelse i 9 a § i lagtexten.

Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden i propositionen och tillstyrker i övrigt regeringens förslag till lagändringar.

Redskapsbegränsningar för fritidsfiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att redskapsbegränsningar för fritidsfisket ska gälla även fiske med stöd av enskild fiskerätt m.m. (S, V) och om att ge företag som bedriver fisketurism möjlighet att söka licens (S).

Jämför reservationerna 1 (S), 2 (V), 3 (S).

Propositionen

Bestämmelsen i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen om tillåtna redskap och redskapsmängder vid fritidsfiske med rörliga redskap ska enligt propositionen i sak föras över till fiskelagen. Redskapsbegränsningarna gäller inte den som fiskar med stöd av en fiskelicens eller en personlig fiskelicens eller den som har fisket med äganderätt eller nyttjanderätt som omfattar även annat fiske än det som är fritt för var och en. Regeringen får enligt förslaget meddela föreskrifter om undantag från redskapsbegränsningarna för fritidsfisket.

Motionerna

Enligt kommittémotion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 bör regeringen återkomma till riksdagen med ett lagförslag om att göra redskapsbegränsningarna för fritidsfisket generella. Sådana redskapsbegränsningar skulle skydda fiskbestånden och ge yrkesfiskarna bättre förutsättningar. I kommittémotion 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 1 anförs att redskapsbegränsningar för fritidsfiske ska omfatta även fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet och de fem stora sjöarna. Det skulle främja en mer rättvis fördelning av gemensamma resurser och öka

förutsättningarna för ett hållbart fiske. I motion 2013/14:MJ29 (S) yrkande 2 anförs att företag som arbetar med fisketurism bör kunna få licens för fiske som ett alternativ till det föreslagna undantaget för dessa företag. Fisketurism är en verksamhet som ger jobb och inkomster till små kustsamhällen.

Utskottets ställningstagande

Som regeringen anför i propositionen är bestämmelserna om redskapsbegränsningar för fritidsfisket att anse som resursfördelningsbestämmelser och inte som fiskevårdsbestämmelser. Resursfördelningen mellan fiske med stöd av enskild fiskerätt och fiske utan sådan rätt framgår av 8 och 9 §§ fiskelagen. Av dessa bestämmelser framgår att fisket i enskilt vatten tillhör fastighetsägaren, medan varje svensk medborgare får fiska i allmänt vatten vid de s.k. kronoholmarna och i enskilt vatten enligt bilagan till fiskelagen. För fiske som inte sker med stöd av enskild rätt gäller redskapsbegränsningarna för fritidsfisket i 2 kap. 13 § fiskeförordningen och licenskrav för att undantas från dessa. Innebörden av att fisket i enskilt vatten tillhör fastighetsägaren är i praktiken att fiskerättsägaren inte omfattas av de redskapsbegränsningar som av resursfördelningsskäl gäller när fisket är fritt för var och en. Regeringen anser att det skulle vara en ingripande förändring av rätten till fiske med stöd av enskild fiskerätt att låta redskapsbegränsningarna för fiske som är fritt för var och en gälla även för fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet och i de fem stora sjöarna. Utskottet delar den uppfattningen och anser i likhet med regeringen att den som fiskar med stöd av enskild rätt ska kunna fiska utan redskapsbegränsningar även i fortsättningen.

Redskapsbegränsningarna för fritidsfisket har ansetts utgöra ett problem för de fisketurismföretagare som erbjuder fiske efter hummer, krabba och havskräfta samt kräftfiske på allmänt vatten i de stora sjöarna, eftersom begränsningen av antalet redskap som får användas samtidigt hämmar utvecklingen av branschen. Under 2012 infördes en ny bestämmelse i 2 kap. 21 § fiskeförordningen, enligt vilken HaV får besluta om undantag i det enskilda fallet från redskapsbegränsningen för fiske med burar efter skaldjur i fritidsfiskebaserad fisketurismverksamhet. Till följd av att den gällande bestämmelsen i förordningen om redskapsbegränsningar för fritidsfisket förs in i fiskelagen bör som regeringen anför även en bestämmelse med ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om undantag införas i lagen.

Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14:MJ29 (S) yrkandena 1 och 2 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 1.

Licensfrågor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiskelicenser för juridiska personer (S, MP, V), försörjningspotential vid licensgivning (S) och att fiske i näringsverksamhet inte ska vara ett krav för fiskelicens (V). Vidare avslår riksdagen ett motionsyrkande om giltighetstid för fiskelicens (MP).

Jämför reservationerna 4 (S), 5 (MP, V), 6 (S), 7 (V) och 8 (MP).

Propositionen

Fiskelagens bestämmelser om yrkesfiskelicenser och fartygstillstånd upphävs och ersätts av en bestämmelse som upplyser om EU-rättens krav på fiskelicens för yrkesmässigt fiske med fiskefartyg i havet och en bestämmelse om personlig fiskelicens för den som vill fiska utan begränsningar i redskapsanvändningen och inte har fiskelicens. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på särskilt tillstånd förtydligas så att det även avser föreskrifter om t.ex. villkor i anslutning till ett tillstånd. För yrkesmässigt fiske som inte omfattas av EU-rättens krav på fiskelicens krävs en personlig fiskelicens enbart om fisket sker med andra redskap eller redskapsmängder än vad som är tillåtet för fritidsfiske. En fiskelicens för yrkesmässigt fiske med fiskefartyg i havet får beviljas såväl en fysisk som en juridisk person. En personlig fiskelicens får beviljas en fysisk person. Utländska juridiska personer som omfattas av Sveriges internationella åtaganden om etableringsfrihet, arbetskraftens fria rörlighet och utbyte av tjänster inom EU och EES får fiska på samma villkor som svenska juridiska personer. Utländska fysiska personer som omfattas av Sveriges internationella åtaganden får liksom hittills fiska som svenska fysiska personer, om de beviljas svensk fiskelicens eller personlig fiskelicens. Utländska juridiska personer som omfattas av Sveriges internationella åtaganden får fiska som svenska juridiska personer, om de beviljas svensk fiskelicens.

En förutsättning för att någon ska kunna beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens ska vara att fisket ska bedrivas i näringsverksamhet. Det ska inte vara en förutsättning att fisket är av väsentlig betydelse för sökandens försörjning för att licens ska beviljas. Ett fiske ska ha anknytning till svensk fiskerinäring för att fiskelicens ska meddelas.

Det ska framgå av lagen att en förutsättning för att fiskelicens ska kunna beviljas är att fiskekapacitet förs ut ur den svenska fiskeflottan i enlighet med EU-rätten. Fiskelicenser och personliga fiskelicenser ska kunna begränsas till att avse visst fiske. En licens får beviljas för viss tid.

Motionerna

Enligt kommittémotion 2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3 bör regeringen noga analysera och följa konsekvenserna av den nu föreslagna lagändringen som ger möjlighet för juridiska personer att ha fiskelicens. Det kan bli svårt att avgöra om den som söker licens har den anknytning till svensk fiskenäring som krävs. Den föreslagna regeländringen kan medföra att utkomstmöjligheterna i de svenska kustsamhällena minskar. I motion 2013/14: MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 1 anförs att regeringen ska återkomma med ett lagförslag som innebär att fiskelicenser ska vara knutna till fysiska personer. Konsekvenserna av förslaget att även juridiska personer kan beviljas fiskelicens är inte ordentligt utredda vad gäller bl.a. straffrätten och konsekvenserna för handel med fiskerätter. Enligt kommittémotion 2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2 bör en fiskelicens för yrkesmässigt fiske med fiskefartyg i havet beviljas endast fysiska personer. Även i denna motion anförs att konsekvenserna av förslaget inte är tillräckligt klargjorda.

Enligt motion 2013/14: MJ29 (S) yrkande 4 bör regeringen ge HaV i uppdrag att vid fördelning av fiskelicenser särskilt beakta de sökande som har potential att försörja sig på heltid med fisket. Det finns ett behov av att stärka möjligheten för kustsamhällena att leva vidare, och fisket utgör en möjlig försörjning i dessa samhällen.

I motion 2013/14: MJ30 (V) yrkande 3 anförs att regeringen genast ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att det inte ska krävas att fiske bedrivs som näringsverksamhet för att någon ska kunna beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens.

Enligt motion 2013/14: MJ31 (MP) yrkande 2 bör det förtydligas att giltighetstiden för fiskelicenser ska begränsas. Yrkesfiskelicenser har enligt en föreskrift begränsats till fem år. Det är rimligt att denna tidsgräns gäller också för de nya fiskelicenserna.

Utskottets ställningstagande

Innehavare av licens

Enligt gällande rätt får en yrkesfiskelicens endast beviljas en fysisk person. Ett fartygstillstånd får beviljas en fysisk person som har yrkesfiskelicens. En juridisk person kan således inte vara innehavare av vare sig en yrkesfiskelicens eller ett fartygstillstånd. De nuvarande reglerna har sitt ursprung i det sätt på vilket det svenska fisket traditionellt har ordnats. Det moderna yrkesfisket har dock sedan lång tid använt sig av olika bolagsformer för att organisera ägandet av bl.a. fiskefartyg. Det är inte ovanligt att fartyg och beredningsanläggningar m.m. ägs i aktiebolagsform samtidigt som en fysisk person har de nödvändiga tillstånden. Ett system med möjlighet även för juridiska personer att ha en fiskelicens stämmer som regeringen anför således bättre överens med dagens fiske. Ett genomförande av förslaget underlättar också för en sådan

strukturuomvandling och effektivisering av fisket som krävs för att det svenska fisket ska kunna hävda sig på den internationella marknaden. Det skulle även bidra till ett mer lönsamt småskaligt fiske. Den nuvarande regleringen innebär även att svensk lagstiftning avviker från EU-rätten, vilken allmänt förutsätter att både fysiska och juridiska personer kan få olika tillstånd för etablering och näringsutövning. I samband med införandet av systemet med överlåtbara fiskemöjligheter uppmärksammades dessutom enligt propositionen vissa skatte- och förmögenhetsrättsliga problem som är förknippade med att fiskefartyg och överlåtbara fiskemöjligheter i realiteten ägs eller finansieras av en juridisk person eller av flera fysiska personer, medan endast en fysisk person kan ha fartygstillstånd. En fiskelicens avser ett visst fartyg. Som regeringen anför är det rimligt att fartygets ägare ska kunna ha en fiskelicens oavsett om ägaren är en fysisk eller en juridisk person och inte bara en de fysiska personer som bedriver fisket.

En effekt av förslaget är som anføres i propositionen att nya aktörer kan komma att investera i svenskt fiske. Bestämmelserna om krav på fiskets anknötning till svensk fiskerinäring blir i det sammanhanget av särskild betydelse. Utvidgningen av kretsen av personer som kan beviljas fiskelicens kan påverka tillämpningen av andra bestämmelser, t.ex. om att fiske på svenska kvoter ska komma svensk fiskerinäring tillgodo, om fördelning av fiskemöjligheter baserat på tidigare bedrivit fiske, om ägarkoncentration i fisken som omfattas av överlåtbara fiskemöjligheter och om straff och sanktioner vid överträdelser.

Endast fysiska personer kan fällas till ansvar för brott. Även om en verksamhet bedrivs i bolagsform, dvs. av en juridisk person, kan dock en fysisk person hållas straffrättsligt ansvarig för brott som har begåtts i verksamheten. Brottsbalkens regler om företagsbot är tillämpliga på brott mot fiskelagen. Utskottet delar regeringens bedömning att systemet med sanktionsavgifter är tillämpligt även på gärningar som begåtts i verksamheter som bedrivs av juridiska personer. Som regeringen anför finns det således goda möjligheter att döma ut straff och påföra sanktioner för överträdelser inom verksamheter som bedrivs av juridiska personer.

Sammanfattningsvis finner utskottet att även juridiska personer bör kunna ha fiskelicenser. Därmed avstyrks motionerna 2013/14:MJ29 (S) yrkande 3, 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 1 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 2.

Fiske i näringsverksamhet m.m.

En grundläggande förutsättning för att någon ska beviljas yrkesfiskelicens enligt 30 § fiskelagen är att fisket är av väsentlig betydelse för personens försörjning. Syftet är att yrkesfiskelicenser av resursfördelningsskäl ska förbehållas dem som är väsentligt beroende av fisket för sin försörjning (prop. 1992/93:232 s. 54). Den närmare innebörden av kravet på väsentlig betydelse för försörjningen har preciserats i Fiskeriverkets föreskrifter. Som framgår av propositionen har Fiskelagsutredningen föreslagit att det

nuvarande kravet på att fisket ska vara av väsentlig betydelse för försörjningen ersätts med ett krav på att sökanden är godkänd för F-skatt. Utskottet delar dock regeringens bedömning att det inte är lämpligt att införa ett lagstadgat krav på godkännande för F-skatt som en förutsättning för fiskelicens eller personlig fiskelicens. Utskottet anser även i likhet med regeringen att det nuvarande kravet på att fisket ska vara av väsentlig betydelse för försörjningen inte längre bör vara en förutsättning för att beviljas licens. I stället för att införa ett krav på att sökanden är godkänd för F-skatt bör som regeringen anför en förutsättning för att beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens vara att fiskeverksamheten bedrivs i näringsverksamhet.

Med näringsverksamhet avses enligt 13 kap. 1 § inkomstskattelagen förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Avsikten med villkoret att fisket ska bedrivs i näringsverksamhet är som regeringen anför att skilja mellan yrkesfiske och fritidsfiske. Vid prövningen av en ansökan om fiskelicens eller personlig fiskelicens kommer tyngdpunkten i bedömningen därför att ligga på om verksamheten kan anses vara en förvärvsverksamhet som sker yrkesmässigt eller om det är fråga om hobbyverksamhet, dvs. fritidsfiske. Även juridiska personer ska kunna få en fiskelicens. Juridiska personer beskattas alltid i inkomstslaget näringsverksamhet. Det betyder dock inte att en juridisk person som ansöker om att få beviljas fiskelicens per automatik ska anses uppfylla fiskelagens krav på att fisket ska bedrivs i näringsverksamhet. Kravet på att fisket ska bedrivs i näringsverksamhet innebär att det alltid måste göras en bedömning av om den beskrivna fiskeverksamheten uppfyller samtliga kriterier i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen.

Ett krav på att fisket ska bedrivs i näringsverksamhet är som regeringen anför bättre anpassat till att även juridiska personer ska kunna ha en fiskelicens, jämfört med nuvarande krav som utgår från att en viss fysisk person ska vara väsentligt beroende av fisket för sin försörjning. Med hänsyn till det låga inkomstkrav som har tillämpats bör skillnaden mellan ”fiske i näringsverksamhet” och ”väsentligt beroende för sin försörjning” inte vara särskilt stor. Det är i stället avskaffandet av förbudet mot att ha andra betydande inkomster som blir den stora skillnaden mot gällande rätt. Fisket riskerar inte av denna anledning att öka utöver vad som är biologiskt hållbart eftersom en prövning av beståndssituationen även i fortsättningen ska göras när en ansökan om licens prövas första gången. Dessutom fördelas fiskemöjligheterna i havet ofta genom fisketillstånd för specifika fiskemöjligheter, vilket motverkar en överetablering i fisken med hög konkurrens om fiskemöjligheterna. Fisket i insjöarna omfattas inte av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken och fördelas ofta uteslutande genom kravet på yrkesfiskelicens. Även visst fiske i havet är möjligt att bedriva utan fisketillstånd. I sådana fisken är det möjligt att mindre aktiva fiskare beviljas licens och därigenom konkurrerar med eller hindrar nyetablering för personer som är beroende av fisket för sin försörjning.

Utskottet delar regeringens uppfattning att det inte längre kan anses vara motiverat att hindra etablering inom yrkesfisket på grund av att sökanden har andra inkomster vid sidan av fisket som överstiger en viss storlek eller att sökanden har en heltidssysselsättning vid sidan av fisket. Om beståndssituationen tillåter det ska yrkesfiske även kunna bedrivas som bisyssla – t.ex. i form av ett småskaligt kustnära fiske – under förutsättning att fisket bedrivs i näringsverksamhet. Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14:MJ29 (S) yrkande 4 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 3.

Licensernas giltighetstid

Enligt 30 § fiskelagen får en yrkesfiskelicens beviljas för viss tid. Giltighetstiden för yrkesfiskelicenser regleras i HaV:s föreskrifter. I dessa anges att en licens kan beviljas för en period om högst fem år. Även fartygstillstånd kan tidsbegränsas. Av propositionen framgår att Fiskelagsutredningen har föreslagit att det ska anges i lagen att fiskelicenser ska gälla i högst fem år. Skälet anges vara att tillförsäkra fiskaren en stabilitet under en längre period. Förslaget skulle leda till att licenser enligt lag måste omprövas minst vart femte år. Som regeringen anför skulle den långsiktiga stabiliteten för den enskilde fiskaren därmed snarare kunna försämrats i förhållande till den nuvarande utformningen av reglerna, som medger reglering i myndighetsföreskrifter. Av de skäl som regeringen anför bör inte någon bestämmelse om längsta giltighetstid för fiskelicenser och personliga fiskelicenser införas i lagen. Motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 2 avstyrks därmed.

Fiskets påverkan på miljön m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiskets miljöpåverkan m.m. (V, MP). Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om utbildningskrav när det gäller miljöpåverkan (S, MP, V) och om kontroll av förbudet att kasta tillbaka fångad fisk (MP).

Jämför reservationerna 9 (MP, V) 10 (S), 11 (MP, V) och 12 (MP).

Propositionen

Något krav på konsekvensbeskrivning för miljön i varje licensärende bör inte införas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör även i fortsättningen kunna föreskriva att det i ärenden enligt fiskelagen ska finnas

en analys av vilken inverkan nya fiskemetoder och utsättning av fiskarter kan ha på miljön. Tillgången på fisk bör även i fortsättningen beaktas när en fråga om licens prövas första gången. Något utbildningskrav för befälhavare bör inte införas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet att ta ombord och föra i land fisk som har fångats. Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten att ta ombord och föra i land fisk som har fångats ska dömas till böter eller fängelse i högst ett år. I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

Motionerna

Enligt motion 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 3 bör en beskrivning av miljökonsekvenserna krävas vid ansökan om licens för fiske utöver en viss omfattning samt av juridiska personer, om licenser ska tillåtas för juridiska personer. Enligt yrkande 10 i motionen bör regeringen återkomma till riksdagen med ett förslag till ändring i fiskelagen som tydliggör att fiskemöjligheterna ska fördelas enligt hållbarhetskriterier. EU:s fiskereform öppnar för att medlemsstaterna ska kunna fördela fiskemöjligheterna enligt sådana kriterier. Enligt kommittémotion 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 4 bör ett krav på en konsekvensbeskrivning för miljön och fiskeresursen införas vid ansökan om licens. I konsekvensutredningen bör anges fiskemetod, effekter på miljön, vilka bifångster som fisket kan förväntas ge och vilka redskap som ska användas.

I kommittémotion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5 anförs att regeringen bör ge HaV i uppdrag att tillsammans med berörda länsstyrelser utarbeta ett krav på utbildning för fiskeverksamhet i vatten i Natura 2000-områden och nationalparker. Enligt motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 4 bör regeringen bemyndigas att föreskriva införandet av ett utbildningskrav för befälhavare. Även motion 2013/14:MJ30 (V) yrkande 5 tar upp frågan om utbildningsbehov. Enligt motionen bör en befälhavare ha genomgått en utbildning om det akvatiska ekosystemet för att kunna beviljas fiskelicens.

I motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 7 anförs att regeringen bör överväga om det kan vara lämpligt att avgiftsfinansiera kontrollen av utkastförbudet eller om andra åtgärder som kameraövervakning kan vara ett alternativ.

Utskottets ställningstagande

Konsekvensbeskrivningar m.m.

Reglerna i miljöbalken om miljökonsekvensbeskrivningar utgår från att en viss verksamhet, exempelvis en industri, planeras på en viss plats och kan tänkas ha vissa effekter på omgivningen. Det krävs därför ofta en omfattande utredning som tar stora resurser och lång tid i anspråk. Fisket är däremot oftast

reglerat i detalj – i svensk lagstiftning eller i EU-lagstiftning – vad gäller de fiskemetoder och typer av fiskeredskap som är tillåtna och deras antal och utformning, vilka slag av fisk som får fiskas, fiskens minimimått, fångstreglering i form av antalet tillåtna dagar till havs eller storleken på kvoter för vissa fiskslag samt krav på rapportering av fiske och landningar m.m. En särskild konsekvensbeskrivning för det fiske som varje enskild licenssökande avser att bedriva får därför som regeringen anför antas kunna tillföra relativt lite när det gäller bedömningen av om en ansökan om licens bör beviljas. Härtill kommer att det redan i dag är möjligt för den tillståndsgivande myndigheten att föreskriva att det ska finnas en analys av vilken inverkan som användningen av en fiskemetod eller utsättning av fisk har på miljön (20 § andra stycket fiskelagen, jfr 2 kap. 12 § tredje stycket fiskeförordningen). Denna möjlighet används främst när det gäller fiske med nya metoder. Vidare finns möjligheter att meddela föreskrifter för fiskevärden och om den hänsyn som vid fiske ska tas till naturvårdens intressen. Det finns således möjligheter att beakta fiskets inverkan på miljön. Den begränsade nyttan av en konsekvensbeskrivning för miljön måste också ställas mot den administrativa börda som enligt utredningens förslag skulle komma att åvila den enskilde fiskaren.

Utskottet anser i likhet med regeringen att ett krav på konsekvensbeskrivning för miljön av fisket skulle ålägga enskilda fiskare en onödigt betungande börda. Någon konsekvensbeskrivning för miljön bör således inte krävas för beviljande av fiskelicens. I stället bör de nuvarande bestämmelserna om att tillgången på fisk ska beaktas när frågan om licens prövas första gången och om möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva att det ska finnas en analys av vilken inverkan fiskemetoder och utsättande av fiskarter har på miljön behållas oförändrade. Utskottet noterar även att regeringen anför att det bör övervägas i ett annat sammanhang om möjligheten att föreskriva att det ska göras en analys av vilken inverkan en fiskemetod eller utsättning av fisk har på miljön bör utvidgas. Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14: MJ31 (MP) yrkande 3 och 2013/14: MJ30 (V) yrkande 4.

När det gäller fördelningen av fiskemöjligheter enligt hållbarhetskriterier behandlas detta i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken. I artikel 17 i förordningen anges att vid fördelning av de fiskemöjligheter som finns tillgängliga för medlemsstaterna enligt artikel 16 ska medlemsstaterna tillämpa transparenta och objektiva kriterier, inbegripet miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. De kriterier som används får bl.a. inbegripa fiskets påverkan på miljön, tidigare efterlevnad av bestämmelser, bidraget till den lokala ekonomin och historiska fångstnivåer. Inom ramen för de fiskemöjligheter som de har tilldelats ska medlemsstaterna sträva efter att ge incitament till fiskefartyg som använder selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder, med bl.a. minskad energikonsumtion eller minskade skador på livsmiljöer.

Enligt uppgift från Landsbygdsdepartementet regleras fördelningskriterier normalt inte i fiskelagen, och det som anges i EU-förordningen gäller i Sverige och behöver inte regleras i fiskelagen. Utskottet anser att motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 10 bör lämnas utan vidare åtgärd.

Utbildningskrav m.m.

Fiskelagsutredningen har föreslagit att en förutsättning för att beviljas licens för yrkesmässigt fiske ska vara att befälhavaren har genomgått utbildning om det akvatiska ekosystemet. Som regeringen anför i propositionen skulle utbildningsinsatser inom yrkesfisket kunna vara en lämplig väg att gå för att nå ett miljövänligare fiske. Det kan antas att ökad kunskap bidrar till en ökad samsyn på beståndssituationen mellan forskare, myndigheter och yrkesfiskare.

Utskottet anser dock i likhet med regeringen att det inte finns tillräckligt med underlag för att i nuläget gå vidare med utredningens förslag. Man behöver bl.a. utreda hur lång utbildningen bör vara, vilka konsekvenser som ett utbildningskrav får för personer från andra länder som vill verka som befälhavare på ett svenskt fiskefartyg och hur kravet på utbildning ska organiseras och finansieras. Som regeringen anför innebär ett lagstadgat krav på utbildning att en utbildning måste finnas på plats över tid trots att kravet kommer att gälla för ett begränsat antal personer. Vidare ska enligt förslaget även juridiska personer kunna ha en fiskelicens, varför ett personligt krav på utbildning är mindre lämpligt som en förutsättning för licens. Övriga krav för att beviljas licens är hänförliga till själva fiskeverksamheten. Förutsatt att en utbildningsverksamhet kan utformas så att den motsvarar ett tydligt behov och efterfrågan från berörda inom branschen avser regeringen enligt propositionen att närmare överväga att möjliggöra frivillig utbildning.

Utskottet delar regeringens mening att ett krav på utbildning inte bör införas som förutsättning för att beviljas licens. Motionerna 2013/14:MJ29 (S) yrkande 5, 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 4 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 5 avstyrks därmed.

När det gäller frågan om kontroll av utkastförbudet har utskottet nyligen behandlat denna fråga (bet. 2013/14:MJU9). Utskottet anförde bl.a. följande:

Av artikel 15.13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 framgår att medlemsstaterna, för att kunna övervaka efterlevnaden av landningsskyldigheten, ska säkerställa detaljerad och precis dokumentation av alla fiskeresor och att det finns tillräcklig kapacitet och tillräckliga medel, t.ex. observatörer, övervakningskameror och annat. När det gäller frågan om kameraövervakning av fiskefartyg konstaterar utskottet att frågan har varit föremål för utredning (Regeringsuppdrag om kontroll av förbud mot utkast av fisk i Skagerrak – Havs- och vattenmyndighetens rapport 2013-05-31). Utredningen har skett i samråd med relevanta myndigheter och i nära dialog med Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) och andra berörda intressenter och har utrett förutsättningarna för kontroll av ett förbud mot utkast av fisk i Skagerrak. I rapporten anføres att man för att säkerställa att utkastförbudet följs behöver övervaka fiskeaktiviteten där utkast sker, dvs. till havs. De kontrollalternativ som finns tillgängliga för detta syfte är

kontrollobservatörer, kameraövervakning, referensflotta, övervakning med patrullfartyg och flygövervakning. Övriga kontrollalternativ, t.ex. landningskontroll, administrativ kontroll av loggböcker och avräkningsnotor, kan utgöra komplement till kontrollen till havs, men kan inte vara de enda metoderna för att fastställa om utkast skett. Bland de kontrollmedel som finns tillgängliga bedöms enligt rapporten system med kontrollobservatörer och kameraövervakning vara bäst lämpade för att uppfylla ett fullt dokumenterat fiske (en fullständig rapportering av hela fångsten) och för att säkerställa att utkastförbudet följs. I rapporten belyser man även de legala förutsättningarna för att införa kameraövervakning på fiskefartyg i syfte att övervaka utkastförbudet. Enligt Landsbyggsdepartementet är Havs- och vattenmyndighetens rapport under beredning i Regeringskansliet.

Utskottet anser att beredningen av frågan bör avvaktas och avstyrker därmed motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 7.

Sanktioner m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om sanktionsavgifter och återkallelse av licenser (MP, V).

Jämför reservationerna 13 (MP, V) och 14 (MP).

Propositionen

Sanktionsavgiftssystemet ska gälla för den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens eller annars fiske i näringsverksamhet. Det krävs inte någon ändring av sanktionsavgiftssystemet för att det ska kunna tillämpas på juridiska personer som innehavare av licens. Allvarliga överträdelser inom sanktionsavgiftssystemet bör även i fortsättningen hanteras inom det systemet. Vad som är en allvarlig överträdelse bör kunna fastställas antingen med hänsyn till typen av överträdelse eller med beaktande av olika kriterier, bl.a. den skada som har åsamkats, överträdelsens värde, dess omfattning och om den har upprepats. Det högsta avgiftsbeloppet ska enligt förslaget höjas till 500 000 kronor. Det ska vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en sanktionsavgift särskilt beaktas om det är fråga om en enstaka överträdelse som saknar betydelse i kontrollhänseende eller om den är obetydlig med hänsyn till syftet med den bestämmelse som har överträtts. En fiskelicens, en personlig fiskelicens eller ett fisketillstånd får återkallas på viss tid, lägst två månader och högst ett år, om innehavaren av licensen eller tillståndet eller någon i den verksamhet som licensen eller tillståndet avser har fällt till ansvar för upprepade brott enligt lagen eller har gjort sig skyldig till upprepade överträdelser som har lett till en sanktionsavgift enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Varning får beslutas om det inte finns förutsättningar för att återkalla licensen eller tillståndet på viss tid eller om det annars kan anses vara en tillräcklig åtgärd. En fiskelicens, en personlig

fiskelicens eller ett fisketillstånd får återkallas permanent om fiskaren genom upprepade brott eller överträdelser har visat en uppenbar ovilja att följa gällande bestämmelser.

Motionerna

I motion 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 5 och kommittémotion 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 6 anförs att det högsta avgiftsbeloppet för sanktionsavgifter ska höjas till 1 miljon kronor.

I motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 6 anges att en befrielse från sanktionsavgiften i enstaka ringa fall ska kunna lämnas endast om risken för upptäckt är tillräckligt stor eller befrielsen begränsas till ett tillfälle. I yrkande 8 i motionen anförs att en fiskelicens ska kunna återkallas permanent vid tillräckligt allvarliga överträdelser.

Utskottets ställningstagande

Avgiftsbeloppet

Enligt EU-rätten krävs att Sverige har effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för allvarliga överträdelser. Eftersom allvarliga överträdelser inom sanktionsavgiftssystemet även fortsättningsvis bör hanteras inom det systemet måste sanktionsavgifter kunna utgå med högre belopp än vad som är möjligt enligt gällande lagstiftning. En överträdelse som leder till sanktionsavgift, t.ex. felrapportering av fångst, kan avse betydande mängder fångst eller fångst till ett betydande värde. Utskottet ställer sig bakom de överväganden som regeringen anger i propositionen vad gäller ett högsta belopp för sanktionsavgifter om 500 000 kronor. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att den föreslagna högsta nivån är rimlig. Därmed avstyrks motionerna 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 5 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 6.

Befrielse från avgift

Den nu gällande bestämmelsen om befrielse från avgift är utformad på så sätt att avgift inte ska tas ut om det är oskäligt. Vissa omständigheter som särskilt ska beaktas vid denna bedömning har angetts särskilt. Dessa omständigheter är inte uttömmande, utan även andra fall när det är oskäligt att ta ut avgift kan komma i fråga. I förarbetena anges att det ska röra sig om undantagssituationer och att utrymmet för att inte ta ut avgift ska vara begränsat. Regeringen konstaterar i propositionen att detta har inneburit att tillämpningen av bestämmelsen har blivit så restriktiv att systemet upplevs som stelt och orättvist. Även om de omständigheter som ska beaktas inte är uttömmande finns det därför som regeringen anför skäl att lägga till en omständighet som ska beaktas vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en avgift. Av de skäl som anges i propositionen bör det vid bedömningen av om en sanktionsavgift är oskälig beaktas om enstaka överträdelser kan anses sakna

betydelse i kontrollhänseende eller vara obetydliga med hänsyn till syftet med den bestämmelse som har överträtts. Upprepade förseelser av obetydlig art ska dock kunna sanktioneras. Utskottet anser således att den ytterligare omständighet som ska beaktas vid bedömningen bör formuleras som regeringen föreslår och avstyrker därmed motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 6.

Återkallelse vid brott m.m.

Det är enligt gällande lagstiftning möjligt att återkalla en yrkesfiskelicens permanent om licensinnehavaren vid upprepade tillfällen har fällits till ansvar för brott mot bestämmelser om fiske. I förarbetena till den ändring i fiskelagen genom vilken möjligheten till tillfällig återkallelse infördes anges att permanent återkallelse är en extraordinär åtgärd som endast kommer i fråga när överträdelserna är allvarliga och upprepade (prop. 2002/03:41 s. 25). Utskottet anser i likhet med regeringen att denna möjlighet till permanent återkallelse bör finnas kvar och tillämpas i de fall när fiskaren genom upprepade brott eller överträdelser har visat en uppenbar ovilja att följa gällande bestämmelser. Utskottet finner att det inte finns skäl att vidta någon åtgärd med anledning av motion 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 8. Motionen avstyrks.

Överlåtbara fiskerättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om försäljningsbara fiskerättigheter (S) och utvidgningen av systemet med överlåtbara fiskerättigheter (MP, V).

Jämför reservationerna 15 (S) och 16 (MP, V).

Propositionen

Bestämmelserna i lagen om överlåtbara fiskerättigheter anpassas till det nya systemet med fiskelicenser. Ett bemyndigande införs för regeringen att i förordning föreskriva vilka arter som ska omfattas av systemet.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 6 anförs att det behövs fler överväganden innan det kan bli möjligt att göra fiskerättigheterna försäljningsbara. Utformningen av ett förslag till regelverk för att göra de överlåtbara fiskerättigheterna försäljningsbara bör ske i bred samverkan med myndigheter, näringen i varje fiskesegment och övriga lokala

intressenter. I regelverket bör nationella mål och miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård beaktas.

Enligt motion 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 9 ska regeringen återkomma med ett lagförslag som innebär att regeringen inte bemyndigas att utöka systemet med överlåtbara fiskerättigheter. Det finns enligt motionen bl.a. en risk för koncentration, utarmning av vissa hamnar och ökad rovdrift.

Enligt kommittémotion 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 7 ska regeringen återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att systemet med överlåtbara fiskerättigheter inte utvidgas. Konsekvenserna för svenskt fiske har inte utretts, och en miljökonsekvensanalys saknas.

Utskottets ställningstagande

Sedan den 1 augusti 2009 gäller den särskilda lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter. Enligt lagen får HaV bestämma en överlåtbar andel av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för yrkesmässigt pelagiskt fiske genom individuella kvoter. Med pelagiskt fiske avses i lagen sådant fiske som är inriktat på sill, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis. Sådana s.k. fiskerättigheter tilldelas yrkesfiskare med fartygstillstånd och fastställs med ledning av en yrkesfiskares fiske under en viss referensperiod. De får överlåtas till en annan yrkesfiskare som har fartygstillstånd, under förutsättning att överlåtelsen inte motverkar syftet med lagen. Syftet med lagen är att främja fartygsstrukturen i det pelagiska yrkesfisket. Med detta avses en minskning av antalet fartyg i fiskeflottan.

En utvidgning av tillämpningen av systemet med överlåtbara fiskerättigheter kan antas bidra till ett bättre resursutnyttjande och ett mer hållbart fiske. Ändringarna bör införas i den gällande lagen om överlåtbara fiskerättigheter. Behovet av individuella kvoter och därmed behovet av möjligheter att omfördela dessa bedöms också öka till följd av det kommande förbudet mot utkast av fångster. Utskottet anser dock i likhet med regeringen att konsekvenserna för såväl fiskerinäringen som miljön måste redas ut noggrant innan en utvidgning av tillämpningen av systemet sker. Utskottet konstaterar att regeringen uppger att den avser att ge HaV i uppdrag att utvärdera det nuvarande systemet. Ett bemyndigande bör införas som ger regeringen möjlighet att i förordning föreskriva vilka arter som ska omfattas av systemet.

Mot bakgrund av det anförda avstyrks motionerna 2013/14:MJ29 (S) yrkande 6, 2013/14:MJ31 (MP) yrkande 9 och 2013/14:MJ30 (V) yrkande 7.

Reservationer

1. Redskapsbegränsningar, punkt 2 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 och

avslår motion

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

I dag finns begränsningar för vilka redskap fritidsfiskare får använda. Dessa begränsningar gäller inte enskilda vatten. Det innebär att ägare till enskilt vatten kan låta andra fiska i deras vatten om de märker redskapen med vattenägarens namn. Som exempel kan nämnas det orapporterade fisket av lax i Östersjön, som enligt Internationella havsforskningsrådet (Ices), är lika stort som det officiella. Bakgrunden är bl.a. ett omfattande svartfiske som sker under falska förespeglingar om att vara fritidsfiske. Detta gör att kvoterna för de få yrkesfiskare som finns kvar blir så små att dessa knappt kan arbeta vidare. Problemet hotar alltså både laxbeståndet och laxfiskarna. Detta hanteras inte av regeringen i propositionen. Vi menar att redskapsbegränsningar för fritidsfisket ska gälla samtliga enskilda vattenområden där fritidsfiske får bedrivas. Undantaget för enskilt vatten ska alltså tas bort. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag om att göra redskapsbegränsningarna för fritidsfisket generella. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Redskapsbegränsningar, punkt 2 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 1 och

avslår motion

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser i likhet med f.d. Fiskeriverket att redskapsbegränsningar ska omfatta även fiske med stöd av enskild fiskerätt. Redskapsbegränsningarna för fritidsfiske bör omfatta även fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet och de fem stora sjöarna. Det skulle främja en mer rättvis fördelning av de gemensamma resurserna och öka förutsättningarna för ett hållbart fiske. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Licens för fisketurismföretag, punkt 3 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi tror att det finns bra förutsättningar i Sverige för de företag som vill satsa på fisketurism. Fisketurism är en verksamhet som ger jobb och inkomster till små kustsamhällen. Regeringen föreslår att en möjlighet till undantag för redskapsbegränsning för fisketurismföretag införs i fiskelagen. Vi anser att fisketurismföretagen som ett alternativ till att söka undantag bör ges möjlighet att skaffa en licens för sin verksamhet – antingen en särskild licens för fisketurismföretag eller någon av de två typer av licenser som regeringen föreslår i propositionen. Detta skulle medföra att företagen slipper gå omvägen om ett undantag. Det skulle också göra det möjligt för företagen att rapportera in den fisk som fångas och att sälja sin fångst om de så önskar. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Fiskelicens för juridiska personer, punkt 4 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3 och avslår motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen bör noga analysera och följa konsekvenserna av den nu föreslagna lagändringen som ger möjlighet för juridiska personer att få en fiskelicens. Vi delar Fiskelagsutredningens uppfattning att det nuvarande systemet kan tyckas vara alltför stelbent. Vi konstaterar också att det kan finnas komplikationer med EU-rätten om Sverige skulle behålla nuvarande system. Samtidigt är vi oroad för vilka konsekvenser förslaget kan få. I många av remissvaren konstateras att förslagets konsekvenser inte är tillräckligt utredda. Visserligen får licens bara beviljas om fisket har anknytning till svensk fiskeri. Men den bestämmelsen handlar bara om hur fisket ska bedrivas, inte av vem. Vi menar att förslaget kan undergräva principen om att svenska kvoter ska gå till svenska fiskare genom att juridiska personer t.ex. genom ägande i flera led eller andra komplexa ägandelösningar kan kringgå systemet och möjliggöra för utländska intressenter att ta över de svenska kvoterna. Havs- och vattenmyndigheten kan komma att få svårt att bedöma om sökanden har den anknytning till svensk fiskeri som krävs. Den föreslagna regeländringen kan därför medföra att utkomstmöjligheterna i de svenska kustsamhällena minskar. Regeringen behöver analysera och följa utvecklingen noga för att se vilka konsekvenser förslaget får för näringen. Detta bör ges regeringen till känna.

5. Fiskelicens för juridiska personer, punkt 4 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 1 och avslår motion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att både fysiska och juridiska personer ska kunna få fiskelicenser. Även utländska juridiska personer ska kunna beviljas licens. Flera remissinstanser har invänt mot förslaget. De pekar på olika problem; bl.a. anses det straffrättsliga ansvaret vara otillräckligt utrett. De anför även att konsekvenserna inom andra rättsområden är otillräckligt utredda. Vi anser att fiskelicenser bör vara knutna till fysiska personer. Företag ska kunna få fiskelicenser endast om detta är oundvikligt enligt EU-rätten. I dessa fall bör det krävas att konsekvenserna är ordentligt utredda. Det gäller inte bara straffrättsliga konsekvenser utan också konsekvenserna för handel med fiskerätter. Regeringen bör snarast återkomma med ett lagförslag som innebär att fiskelicenser endast bör kunna beviljas fysiska personer. Detta bör ges regeringen till känna.

6. Försörjningskrav för fiskelicens, punkt 5 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi ser ett behov av att stärka möjligheterna för kustsamhällena att leva vidare. Fisket utgör en möjlig försörjning i dessa samhällen. Havs- och vattenmyndigheten bör därför få i uppdrag att vid fördelningen av fiskelicenser särskilt beakta de sökande som har potential att försörja sig på heltid med fisket. Framför allt är detta viktigt för unga personer som vill satsa på yrket. Detta bör ges regeringen till känna.

7. Licens för fiske i näringsverksamhet, punkt 6 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att en förutsättning för att någon ska kunna beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens ska vara att fisket bedrivs i näringsverksamhet. Det nya föreslagna kravet är enligt regeringens bedömning bättre anpassat till att även juridiska personer ska kunna få en fiskelicens. Med regeringens förslag ska det inte längre vara en förutsättning för licens att fisket är av väsentlig betydelse för den sökandes försörjning. Vänsterpartiet delar inte uppfattningen att det ska införas en möjlighet för juridiska personer att få en fiskelicens. Förslaget riskerar att leda till ett mindre uthålligt nyttjande av fisk som resurs. Regeringen ska genast återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att det inte krävs att fiske bedrivs som näringsverksamhet för att någon ska beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens. Detta bör ges regeringen till känna.

8. Fiskelicensernas giltighetstid, punkt 7 (MP)

av Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att fiskelicenser får beviljas för viss tid. Miljöpartiet anser att det bör förtydligas att giltighetstiden för fiskelicenser ska begränsas. Yrkesfiskelicenser har enligt en föreskrift begränsats till fem år. Det är rimligt att denna tidsgräns ska gälla också för de nya fiskelicenserna. Detta bör ges regeringen till känna.

9. Fiskets miljöpåverkan m.m., punkt 8 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 4 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkandena 3 och 10.

Ställningstagande

Vi delar Fiskelagsutredningens och ett flertal remissinstansers bedömning att ett krav bör införas på konsekvensbeskrivning för miljön i licensärenden. Vår bedömning är dock att det saknas anledning att kräva en så omfattande miljökonsekvensbedömning som miljöbalken föreskriver. I konsekvensutredningen bör det dock anges bl.a. fiskemetod, effekterna på miljön, vilka bifångster som fisket kan förväntas ge och vilka redskap som ska användas. Regeringen öppnar för att möjligheten att kräva analyser kan utökas, men det skjuts på en obestämd framtid. Vi menar att detta är olyckligt och anser att ett krav på en konsekvensbeskrivning för miljön och fiskeresursen ska införas vid ansökan om licens.

EU:s fiskereform öppnar för att medlemsstater ska kunna fördela fiskemöjligheter enligt hållbarhetskriterier. Vi menar att Sverige bör ta vara på denna möjlighet. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till ändring av fiskelagen som tydliggör att fiskemöjligheterna ska fördelas enligt hållbarhetskriterier.

Detta bör ges regeringen till känna.

10. Utbildningskrav, punkt 9 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5 och avslår motionerna

2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 5 och

2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Den som utövar fiske i de vatten som finns i Natura 2000-områden och nationalparker behöver särskild kunskap om detta. Därför behövs en utbildning om de unika lokala och biologiska förutsättningarna i området. Det

bör vara en kortare utbildning som med fördel kan anordnas av länsstyrelsen. Regeringen bör därför ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att tillsammans med berörda länsstyrelser utarbeta ett krav på utbildning för fiskeverksamhet i Natura 2000-områden samt i nationalparker. Detta bör ges regeringen till känna.

11. Utbildningskrav, punkt 9 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 5 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 4 och avslår motion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Regeringen avvisar Fiskelagsutredningens förslag om att en befälhavare ska ha genomgått utbildning om det akvatiska ekosystemet för att kunna få fiskelicens. Regeringen lovar däremot att under vissa förutsättningar överväga att möjliggöra en frivillig utbildning. Vi anser dock att ett krav på utbildning för befälhavare bör införas i fiskelagen. För att kunna beviljas fiskelicens ska en befälhavare således ha genomgått en utbildning om det akvatiska ekosystemet. Detta bör ges regeringen till känna.

12. Kontroll av landningsskyldigheten, punkt 10 (MP)

av Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 7.

Ställningstagande

Havs- och vattenmyndigheten har påpekat att en omställning från ett utkastpåbud till ett utkastförbud har stora konsekvenser för myndighetens

arbete och att kostnaderna, främst för kontrollverksamheten, kommer att öka avsevärt. Det är viktigt att regeringen tar hänsyn till detta i det fortsatta budgetarbetet. Det är vanligt att t.ex. livsmedelstillsyn och miljöbalkstillsyn avgiftsfinansieras. Det anses ligga i verksamhetsutövarnas intresse att det finns ett gott uppförande på marknaden och att tillsynen upprätthåller denna. Det är bl.a. viktigt för verksamheternas legitimitet och kundernas förtroende. Frågan har väckts om också andra delar av tillsynen bör avgiftsfinansieras. Statskontoret har i en rapport påpekat att det kan finnas nackdelar med avgiftsfinansierad tillsyn (Tänk till om tillsynen – Om utformningen av statlig tillsyn. Statskontoret, 2012). Regeringen bör överväga om det kan vara lämpligt att avgiftsfinansiera kontrollen av utkastförbudet eller om andra åtgärder, såsom kameraövervakning, kan vara ett alternativ. Detta bör ges regeringen till känna.

13. Höjd beloppsgräns för sanktionsavgifter, punkt 11 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 6 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Regeringen konstaterar att det enligt EU-rätten krävs att Sverige har effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för allvarliga överträdelser. Vi delar regeringens uppfattning att sanktionsavgifter måste kunna uppgå till högre belopp än vad som är fallet enligt gällande lagstiftning. Däremot anser vi att taket på 500 000 kronor är för lågt satt. Det högsta beloppet för sanktionsavgifter bör höjas till 1 miljon kronor. Detta bör ges regeringen till känna.

14. Återkallelse av fiskelicens m.m., punkt 12 (MP)

av Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14: MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkandena 6 och 8.

Ställningstagande

Kravet på effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för allvarliga överträdelser bör gälla sanktionssystemet som helhet och inte bara avgiftsbeloppet. Kravet bör således även gälla risken för upptäckt vid överträdelse, risken för påföljd vid upptäckt och nivån på påföljden. Befrielse från sanktionsavgift i enstaka ringa fall ska kunna lämnas endast om risken för upptäckt är tillräckligt stor eller om befrielsen begränsas till ett tillfälle. När det gäller återkallelse av licenser vid brott föreslår regeringen att fiskelicenser ska kunna återkallas på högst ett år vid vissa överträdelser. Fiskelicensen ska enligt Miljöpartiets uppfattning kunna återkallas permanent vid tillräckligt allvarliga överträdelser. Detta bör ges regeringen till känna.

15. Överlåtbara fiskerättigheter, punkt 13 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 6 och avslår motionerna

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 7 och

2013/14: MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi har inget emot systemet med överlåtbara fiskerättigheter. Men vi delar den oro som uttrycks i en del remissvar om den svenska fiskenäringens framtid, risken för ägarkoncentration samt den påverkan på miljön och fiskebestånden som överlåtbara och försäljningsbara fiskerättigheter kan få.

Vi anser att det behövs fler överväganden innan det blir möjligt att göra fiskerättigheterna försäljningsbara. Ett förslag till regelverk för att göra de överlåtbara fiskerättigheterna försäljningsbara måste därför ske i bred samverkan med myndigheter, näringen i varje fiskesegment och övriga lokala intressenter. Regelverket bör ta hänsyn till nationella mål och miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård. Detta bör ges regeringen till känna.

16. Överlåtbara fiskerättigheter, punkt 13 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ30 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 7 och 2013/14:MJ31 av Kew Nordqvist (MP) yrkande 9 och avslår motion 2013/14:MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att systemet med överlåtbara fiskerätter ska kunna utökas trots att det nuvarande systemet inom det pelagiska fisket inte har utvärderats. Riskerna för ägarkoncentration, utarmning av vissa hamnar och ökad rovdrift är uppenbara. Av förslaget framgår inte om fiskerättigheterna ska skänkas eller auktioneras ut. Det framgår inte heller om prissättningen ska vara transparent eller, som i dag, inte tillgänglig för allmänheten. Konsekvenserna för svenskt fiske har inte utretts, och en miljökonsekvensanalys saknas. Vi anser att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att regeringen inte bemyndigas att utöka systemet med överlåtbara fiskerättigheter. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:184 Ändringar i fiskelagen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1497) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Följdmotionerna

2013/14: MJ29 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag om att göra redskapsbegränsningarna för fritidsfisket generella.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öppna för fisketuristföretag att få licens för fiske.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen noga bör analysera och följa konsekvenserna av lagändringen som ger möjlighet för en juridisk person att inneha fiskelicens.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att vid fördelning av fiskelicenser särskilt beakta de sökande som har potential att försörja sig på heltid med fisket.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra till Havs- och vattenmyndigheten att tillsammans med berörda länsstyrelser utarbeta ett krav på utbildning för fiskeverksamhet i Natura 2000-områden samt i nationalparker.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utforma förslag till regelverk för att göra de överlåtbara fiskerättigheterna försäljningsbara i bred samverkan med myndigheter, näringen i varje fiskesegment och övriga

lokala intressenter. Regelverket bör ta hänsyn till nationella mål och miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.

2013/14: MJ30 av Jens Holm m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att redskapsbegränsningar för fritidsfiske ska omfatta även fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet och de fem stora sjöarna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en fiskelicens för yrkesmässigt fiske med fiskefartyg i havet ska beviljas endast en fysisk person.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen genast ska återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att det inte ska krävas att fiske bedrivs som näringsverksamhet för att någon ska kunna beviljas fiskelicens eller personlig fiskelicens.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett krav på en konsekvensbeskrivning för miljön och fiskeresursen ska införas vid ansökan om licens.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en befälhavare ska ha genomgått en utbildning om det akvatiska ekosystemet för att kunna beviljas fiskelicens.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det högsta beloppet för sanktionsavgifter bör höjas till 1 000 000 kronor.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att systemet med överlåtbara fiskerättigheter inte ska utvidgas.

2013/14: MJ31 av Kew Nordqvist (MP):

1. Riksdagen begär att regeringen ska återkomma med lagförslag som innebär att fiskelicenser är knutna till fysiska personer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör förtydligas att giltighetstiden för fiskelicenser ska begränsas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en beskrivning av miljökonsekvenserna bör krävas vid ansökan om licens för fiske utöver en viss omfattning samt av juridiska personer, om licenser tillåts för juridiska personer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör bemyndigas att föreskriva införandet av ett utbildningskrav för befälhavare.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det högsta avgiftsbeloppet vid allvarliga överträdelser ska höjas till 1 miljon kronor.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en befrielse från sanktionsavgiften i enstaka ringa fall ska kunna lämnas endast om risken för upptäckt är tillräckligt stor eller befrielsen begränsas till ett tillfälle.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör överväga om det kan vara lämpligt att avgiftsfinansiera kontrollen av utkastförbudet eller om andra åtgärder som kameraövervakning kan vara ett alternativ.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fiskelicensen ska kunna återkallas permanent vid tillräckligt allvarliga överträdelser.
9. Riksdagen begär att regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att regeringen inte bemyndigas att utöka systemet med överlåtbara fiskerättigheter.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till ändring i fiskelagen som tydliggör att fiskemöjligheterna ska fördelas enligt hållbarhetskriterier.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i fiskelagen
(1993:787)

Härigenom föreskrivs i fråga om fiskelagen (1993:787)

dels att 6 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 30 § ska utgå,

dels att 13, 21, 30, 32, 50 a, 50 b, 51, 52 och 54–58 §§ samt rubriken närmast före 58 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 4 § ska lyda ”Fisk och fiske”,

dels att det i lagen ska införas nya bestämmelser, 9 a, 13 a, 19 a, 29 a, 29 b, 31, 37 a, 39 a och 57 a §§, samt närmast före 29 a och 57 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §

Den som fiskar med rörliga redskap får använda endast nät, långrev, ryssja, bur, handredskap och häv. Vid fiske med nät, långrev, ryssjor och burar får sammanlagt högst sex redskap användas samtidigt. Vid hummerfiske får därutöver högst fjorton burar (hummertinor) användas. En långrev får vara försedd med högst 100 krok. Nätens sammanlagda längd får vara högst 180 meter.

Första stycket gäller inte den som

1. fiskar med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens, eller

2. innehar fisket med äganderätt eller har rätt till fisket på grund av en nyttjanderätt som omfattar även annat fiske än det som är fritt för var och en.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om undantag från första stycket.

13 §¹

Utländska medborgare får fiska med handredskap i enlighet med bestämmelserna i 8 och 9 §§ om svenska medborgares rätt att fiska.

Utländska *medborgare*, som omfattas av Sveriges internationella åtaganden om etableringsfrihet, arbetskraftens fria rörlighet och utbyte av tjänster, får fiska yrkesmässigt *i samma utsträckning* som svenska medborgare, om de beviljas yrkesfiskelicens enligt 30 §.

Utan stöd av enskild fiskerätt får annat fiske bedrivas av utländska medborgare bara om det medges i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Utländska medborgare som är stadigvarande bosatta här i landet är dock likställda med svenska medborgare.

Utländska *fysiska och juridiska personer* som omfattas av Sveriges internationella åtaganden om etableringsfrihet, arbetskraftens fria rörlighet och utbyte av tjänster får fiska yrkesmässigt *på samma villkor* som svenska *fysiska och juridiska personer*.

Utan stöd av enskild fiskerätt får annat fiske bedrivas av utländska medborgare *eller fiskefartyg* bara om det medges i 13 a § eller i föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Utländska medborgare som är stadigvarande bosatta här i landet är dock likställda med svenska medborgare.

13 a §

Fiskefartyg från andra medlemsstater inom Europeiska unionen har tillträde till fiske i vatten innanför 12 nautiska mil från baslinjen endast om sådan rätt framgår av artikel 5.2 och bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG².

Första stycket gäller inte om något annat sägs i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 § tredje stycket.

¹ Senaste lydelse 1998:343.

² EUT L 354, 28.12.2013, s. 22 (Celex 32013R1380).

19 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att ta ombord och föra i land fisk som har fångats.

21 §³

Regeringen får för fiske som är fritt för var och en meddela föreskrifter som begränsar redskapsanvändningen för andra fiskande än sådana som

- 1. bedriver yrkesmässigt fiske,*
- 2. innehar fiske med äganderätt eller har rätt till fiske på grund av nyttjanderätt som omfattar även annat fiske än det som är fritt för var och en.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på

- 1. fartygstillstånd för användning av fartyg för yrkesmässigt fiske i havet,*
- 2. särskilt fartygstillstånd för användning av fartyg för fiske i näringsverksamhet i havet med stöd av enskild rätt, och*

3. särskilt tillstånd för fiske av viss art, inom ett visst område, med ett visst fiskefartyg eller med användning av vissa redskap eller fiskemetoder.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om särskilt tillstånd för fiske av en viss art, inom ett visst område, med ett visst fiskefartyg eller med användning av vissa redskap eller fiskemetoder.

Fiskelicens och personlig fiskelicens

29 a §

Att yrkesmässigt fiske med fiskefartyg i havet får bedrivas bara med stöd av fiskelicens framgår av artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att

³ Senaste lydelse 2012:524.

bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006⁴.

Personlig fiskelicens får beviljas för yrkesmässigt fiske som inte kräver fiskelicens. Av 9 a § framgår att den som fiskar med stöd av en personlig fiskelicens är undantagen från de begränsningar i redskapsanvändningen som anges i den paragrafen.

29 b §

En fiskelicens får efter ansökan beviljas såväl fysiska som juridiska personer.

En personlig fiskelicens får efter ansökan beviljas fysiska personer.

Om sökanden av en fiskelicens enligt första stycket är en annan än den som äger det fartyg som ska användas vid fisket, ska ett bevis om att sökanden förfogar över fartyget fogas till ansökan.

30 §⁵

Yrkesfiskelicens får beviljas den för vars försörjning fisket är av väsentlig betydelse, om fisket har anknytning till svensk fiskerinäring. Licensen får avse visst fiske och får beviljas för viss tid.

En fiskelicens får beviljas om

1. fisket bedrivs i näringsverksamhet,
2. fisket har anknytning till svensk fiskerinäring,
3. det fartyg som används vid fisket är registrerat som fiskefartyg i det fartygsregister som avses i 1 kap. 2 § sjölagen (1994:1009), och

⁴ EUT L 343, 22.12.2009, s. 1 (Celex 32009R1224).

⁵ Senaste lydelse 2012:524.

4. kravet på att fiskekapacitet ska föras ut ur den svenska fiskeflottan i enlighet med artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 är uppfyllt.

En personlig fiskelicens får beviljas om förutsättningen i första stycket 1 är uppfyllt.

En licens får begränsas till att avse ett visst fiske och beviljas för en viss tid.

När en fråga om licens prövas första gången ska tillgången på fisk beaktas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar närmare* föreskrifter om villkoret *angående* anknytningen till svensk fiskerinäring.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *får meddela ytterligare* föreskrifter om villkoret *när det gäller* anknytningen till svensk fiskerinäring *och om kravet på att fiskekapacitet ska föras ut ur den svenska fiskeflottan.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka villkor som ska vara uppfyllda för att en ny *yrkesfiskelicens* ska kunna utfärdas efter återkallelse.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *särskilda* villkor som ska vara uppfyllda för att en ny *licens* ska kunna utfärdas efter återkallelse.

31 §⁶

En fiskelicens får återkallas om

1. den har meddelats på grund av felaktiga uppgifter i ansökan,

2. innehavaren av fiskelicensen inte längre uppfyller kravet på att fisket ska bedrivas i näringsverksamhet,

3. innehavaren av fiskelicensen inte längre uppfyller kravet på att fisket ska ha anknytning till svensk fiskerinäring, eller

4. fartyget inte är registrerat som fiskefartyg i det fartygsregister som avses i 1 kap. 2 § sjölagen (1994:1009).

En personlig fiskelicens får återkallas om förutsättningarna i första stycket 1 och 2 är uppfyllda.

⁶ Tidigare 31 § upphävd genom 2003:251.

I 56 § finns bestämmelser om återkallelse av fiskelicens och personlig fiskelicens på grund av brott enligt denna lag eller överträdelser som lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

32 §

Frågor om *licens* prövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Frågor om *fiskelicens* och *personlig fiskelicens* prövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

37 a §

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot redskapsbegränsningarna i 9 a § döms till böter eller fängelse i högst ett år.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

39 a §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot den skyldighet att ta ombord och föra i land fisk som fångats som föreskrivs i artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013, i den ursprungliga lydelsen.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

50 a §⁷

Regeringen får meddela föreskrifter om att den som bedriver yrkesmässigt fiske eller annars fiske i näringsverksamhet ska betala en sanktionsavgift om denne bryter mot någon av de föreskrifter eller *EG-förordningar* som avses i 40 § första och andra styckena.

Avgiftens storlek ska framgå av regeringens föreskrifter. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor

Regeringen får meddela föreskrifter om att den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens eller personlig fiskelicens eller annars fiske i näringsverksamhet ska betala en sanktionsavgift om denne bryter mot någon av de föreskrifter eller *EU-förordningar* som avses i 40 § första och andra styckena.

Avgiftens storlek ska framgå av regeringens föreskrifter. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor

⁷ Senaste lydelse 2008:438.

och högst 30 000 kronor. När regeringen bestämmer avgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

och högst 500 000 kronor. När regeringen bestämmer avgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

50 b §⁸

Sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Sanktionsavgift ska dock inte tas ut om det är oskäligt. Vid prövningen av denna fråga ska särskilt beaktas

1. om överträdelsen har berott på sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand göra det som *ålegat honom eller henne* och inte heller förmått att uppdra åt någon annan att göra det,

2. om överträdelsen annars berott på en omständighet som den avgiftsskyldige varken kunnat eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka, *eller*

3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Sanktionsavgift ska dock inte tas ut om det är oskäligt. Vid prövningen av denna fråga ska *det* särskilt beaktas

1. om överträdelsen har berott på sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand göra det som *han eller hon varit skyldig att göra* och inte heller förmått att uppdra åt någon annan att göra det,

2. om överträdelsen annars berott på en omständighet som den avgiftsskyldige varken kunnat *förutse* eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka,

3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, *eller*

4. om *det är fråga om en enstaka överträdelse som saknar betydelse i kontrollhänseende eller är obetydlig med hänsyn till syftet med den bestämmelse som har överträtts.*

51 §⁹

Bestämmelserna i 52, 55, 58 och 60 §§ denna lag kompletteras

1. artikel 92.1–4 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna

1. artikel 92.1–4 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009, och

⁸ Senaste lydelse 2008:438.

⁹ Senaste lydelse 2012:524.

(EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006, och

2. artiklarna 125–133 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 av den 8 april 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

Det som sägs i förordningarna om fiskelicens tillämpas på sådant fartygstillstånd eller särskilt fartygstillstånd som avses i 21 § andra stycket.

52 §¹⁰

En innehavare av ett fartygstillstånd eller särskilt fartygstillstånd ska tilldelas prickar om

En innehavare av en fiskelicens ska tilldelas prickar om

1. innehavaren av tillståndet eller någon i den verksamhet som tillståndet avser har

1. innehavaren av fiskelicensen eller någon i den verksamhet som fiskelicensen avser har

a) fällt till ansvar för ett brott enligt 37–41 §§ eller enligt brottsbalken,
b) gjort sig skyldig till en överträdelse som lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 50 a §, eller
c) gjort sig skyldig till ett brott eller en överträdelse i en annan medlemsstat inom EU enligt underrättelse från en behörig myndighet i den medlemsstaten,

2. brottet eller överträdelsen är av det slag som anges i artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008 av den 29 september 2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1936/2001 och (EG) nr 601/2004 samt om upphävande av förordningarna (EG) nr 1093/94 och (EG) nr 1447/1999,

3. brottet eller överträdelsen i det enskilda fallet ska anses vara av allvarlig art enligt artikel 3.2 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008, och

4. brottet eller överträdelsen har skett i samband med eller i anslutning till fiske i havet eller hänger samman med sådant fiske.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:524.

54 §¹¹

Om befälhavaren har tilldelats samma antal prickar som det antal som medför återkallelse enligt artikel 129 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011, ska *befälhavarens yrkesfiskelicens återkallas tillfälligt eller permanent.*

Om befälhavaren inte har någon yrkesfiskelicens, ska i stället för återkallelse ett förbud att verka som befälhavare på fiskefartyg meddelas.

Giltighetstiden för *beslutet om återkallelse eller förbudet att verka som befälhavare* ska begränsas på det sätt som gäller för återkallelse enligt artikel 92.3 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009.

Ett förbud att verka som befälhavare på fiskefartyg på grund av att befälhavaren har tilldelats 90 prickar ska dock gälla i tolv månader.

När ett förbud enligt *fjärde* stycket har meddelats ska de prickar som legat till grund för beslutet raderas.

Om befälhavaren har tilldelats samma antal prickar som det antal som medför återkallelse enligt artikel 129 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011, ska *ett förbud att verka som befälhavare på fiskefartyg meddelas honom eller henne.*

Giltighetstiden för förbudet att verka som befälhavare ska begränsas på det sätt som gäller för återkallelse enligt artikel 92.3 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009.

När ett förbud enligt *tredje* stycket har meddelats ska de prickar som legat till grund för beslutet raderas.

55 §¹²

Beslut om att tilldela prickar eller att återkalla *ett tillstånd eller* en licens och beslut om förbud får meddelas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande, om det på sannolika skäl kan antas att prickar kommer att tilldelas, *tillståndet eller* licensen återkallas respektive förbud meddelas enligt 52–54 §§, artikel 92 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 eller artikel 126 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011.

Giltighetstiden för ett beslut enligt första stycket om återkallelse tills vidare av *fartygstillstånd, särskilt fartygstillstånd eller yrkesfiskelicens* eller om

Beslut om att tilldela prickar eller att återkalla en licens och beslut om förbud får meddelas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande, om det på sannolika skäl kan antas att prickar kommer att tilldelas, licensen återkallas respektive förbud meddelas enligt 52–54 §§, artikel 92 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 eller artikel 126 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011.

Giltighetstiden för ett beslut enligt första stycket om återkallelse tills vidare av *en fiskelicens* eller om förbud tills vidare att verka som befälhavare på

¹¹ Senaste lydelse 2012:524.

¹² Senaste lydelse 2012:524.

förbud tills vidare att verka som befälhavare på fiskefartyg ska begränsas på det sätt som gäller för slutliga beslut.

fiskefartyg ska begränsas på det sätt som gäller för slutliga beslut.

56 §¹³

En yrkesfiskelicens får återkallas om den har meddelats på grund av felaktiga uppgifter i ansökan eller om licensinnehavaren vid upprepade tillfällen har fällts till ansvar för brott mot bestämmelser om fiske.

En yrkesfiskelicens och ett sådant tillstånd som avses i 21 § andra stycket får återkallas på viss tid, lägst fjorton dagar och högst sex månader. Detta får ske om innehavaren av licensen eller tillståndet

1. har fällts till ansvar för ett allvarligt brott enligt denna lag,

2. har gjort sig skyldig till en allvarlig överträdelse som har lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 50 a §, eller

3. under en tolv månadersperiod genom upprepade överträdelser som har lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 50 a § i väsentlig grad har brustit i skyldigheten att rätta sig efter gällande bestämmelser.

I stället för återkallelse på viss tid får varning beslutas, om det kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

En fiskelicens, en personlig fiskelicens och ett sådant särskilt tillstånd som avses i 21 § får återkallas på viss tid, lägst två månader och högst ett år. Detta får ske om innehavaren av licensen eller tillståndet eller någon i den verksamhet som licensen eller tillståndet avser har

1. fällts till ansvar för upprepade brott enligt denna lag, eller

2. gjort sig skyldig till upprepade överträdelser som har lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 50 a §.

Om någon har fällts till ansvar för brott enligt denna lag eller gjort sig skyldig till en överträdelse som har lett till sanktionsavgift får varning beslutas om

1. det inte finns förutsättningar för att återkalla licensen eller tillståndet på viss tid, eller

2. varning annars kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

¹³ Senaste lydelse 2012:524.

En *yrkesfiskelicens* och ett sådant tillstånd som avses i 21 § andra stycket får återkallas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande av återkallelsefrågan om det på sannolika skäl kan antas att licensen eller tillståndet kommer att återkallas slutligt enligt andra stycket 1. Beslutets giltighetstid ska begränsas på det sätt som gäller för återkallelse enligt andra stycket.

En *fiskelicens*, en *personlig fiskelicens* och ett sådant *särskilt tillstånd* som avses i 21 § får återkallas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande av återkallelsefrågan om det på sannolika skäl kan antas att licensen eller tillståndet kommer att återkallas slutligt enligt första stycket 1. Beslutets giltighetstid ska begränsas på det sätt som gäller för återkallelse enligt första stycket.

En *fiskelicens*, en *personlig fiskelicens* och ett sådant *särskilt tillstånd* som avses i 21 § får återkallas permanent om innehavaren av licensen eller tillståndet eller någon i den verksamhet som licensen eller tillståndet avser har fällts till ansvar för upprepade brott enligt denna lag eller gjort sig skyldig till upprepade överträdelser som har lett till sanktionsavgift enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 50 a § och därigenom har visat en uppenbar ovilja att följa gällande bestämmelser.

57 §¹⁴

Ett brott eller en överträdelse som enligt 52–55 §§ kan leda till att en innehavare av *fartygstillstånd*, *särskilt fartygstillstånd* eller *yrkesfiskelicens* tilldelas prickar får inte läggas till grund för beslut om återkallelse eller varning enligt 56 §.

Ett brott eller en överträdelse som enligt 52–55 §§ kan leda till att en innehavare av en *fiskelicens* tilldelas prickar får inte läggas till grund för beslut om återkallelse eller varning enligt 56 §.

Indragning eller begränsning av fiskedagar

57 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om indragning eller begränsning av antalet tillåtna dagar för fiske om fiskelicensen

¹⁴ Senaste lydelse 2012:524.

för den verksamhet som har tilldelats dagarna har återkallats på viss tid.

En sådan indragning eller begränsning ska stå i proportion till den period som fiskelicensen har återkallats för.

Beslut om prickar, återkallelse och förbud

Beslut om prickar, återkallelse, förbud och indragning eller begränsning av fiskedagar

58 §¹⁵

Havs- och vattenmyndigheten prövar frågor om tilldelning av prickar, om återkallelse av fartygstillstånd, särskilt fartygstillstånd, andra särskilda tillstånd och yrkesfiskelicens samt om förbud att verka som befälhavare enligt 52–56 §§.

Den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om tilldelning av prickar, om återkallelse av fiskelicens, personlig fiskelicens och särskilt tillstånd enligt 21 §, om förbud att verka som befälhavare, om interimistiska beslut som avser prickar, återkallelse eller förbud och om indragning eller begränsning av tillåtna fiskedagar enligt 52–56 och 57 a §§.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2014.
2. Ett fartygstillstånd och ett särskilt fartygstillstånd som har meddelats med stöd av 21 § i dess tidigare lydelse gäller som en fiskelicens med de begränsningar till en viss giltighetstid, ett visst fiske eller andra villkor som följer av fartygstillståndet eller det särskilda fartygstillståndet.
3. För den som bedriver fiske med fiskefartyg i havet med stöd av en yrkesfiskelicens som har meddelats med stöd av 30 § i dess tidigare lydelse upphör licensen att gälla vid ikraftträdandet av denna lag.
4. För den som bedriver fiske i insjöarna eller utan fiskefartyg i havet med stöd av en yrkesfiskelicens som har meddelats med stöd av 30 § i dess tidigare lydelse gäller licensen som en personlig fiskelicens med de begränsningar till en viss giltighetstid, ett visst fiske eller andra villkor som följer av yrkesfiskelicensen.
5. Den ändrade högsta nivån för sanktionsavgifter ska gälla för överträdelser som har begåtts efter ikraftträdandet. Den utökade möjligheten till befrielse från sanktionsavgift ska gälla även för överträdelser som har begåtts före ikraftträdandet.

¹⁵ Senaste lydelse 2012:524.

6. Paragrafen om indragning eller återkallelse av antalet tillåtna fiskedagar ska gälla endast för brott och överträdelse som har begåtts efter ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter

Häri genom föreskrivs att 1–5 och 7–9 §§ lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter ska ha följande lydelse.

1 §

Denna lag syftar till att främja att fartygsstrukturen i den svenska fiskeflottan *i det yrkesmässiga pelagiska fisket* medverkar till att bevara fiskeresurserna och ett i övrigt ekonomiskt, miljömässigt och socialt hänsenande *hållbart fiske*.

Denna lag syftar till att främja att fartygsstrukturen i den svenska fiskeflottan medverkar till att bevara fiskeresurserna och *till ett fiske som i övrigt är hållbart i ekonomiskt, miljömässigt och socialt hänsenande*.

2 §

I denna lag betyder

1. *pelagiskt fiske*: fiske efter någon av arterna sill, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis,

2. *fartygstillstånd*: särskilt tillstånd för användning av fiskefartyg som beslutas enligt föreskrifter som meddelats med stöd av bemyndigande i 21 § andra stycket fiskelagen (1993:787), och

3. *nationell fiskekvot*: den kvot som i fråga om fiske är tillgänglig för fördelning till svenska fartyg

I denna lag betyder

1. *fiskelicens*: ett sådant tillstånd för användning av fiskefartyg som avses i artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006¹, och

2. *nationell fiskekvot*: den kvot som i fråga om fiske är tillgänglig för fördelning till svenska fartyg

¹ EUT L 343, 22.12.2009, s. 1 (Celex 32009R1224).

enligt *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

enligt *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

3 §²

Av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för *pelagiskt* fiske genom individuella kvoter, får Havs- och vattenmyndigheten för *yrkesfiskare med fartygstillstånd* bestämma en överlåtbar andel (fiskerättigheter). Andelens storlek ska fastställas med ledning av omfattningen av *yrkesfiskarens* tidigare fiske under en referensperiod.

Av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för fiske genom individuella kvoter får Havs- och vattenmyndigheten för *en innehavare av fiskelicens* bestämma en överlåtbar andel (fiskerättigheter). Andelens storlek ska fastställas med ledning av omfattningen av *fiskelicensinnehavarens* tidigare fiske under en referensperiod.

4 §³

Fiskerättigheter får överlätas till en annan *yrkesfiskare med fartygstillstånd*, om överlåtelsen inte motverkar syftet med lagen.

Fiskerättigheter får överlätas till en annan *fiskelicensinnehavare*, om överlåtelsen inte motverkar syftet med lagen.

Överlåtelsen ska godkännas av Havs- och vattenmyndigheten.

Havs- och vattenmyndigheten ska i sitt beslut om godkännande fastställa parternas innehav av fiskerättigheter.

5 §⁴

En *yrkesfiskare* får ha fiskerättigheter för högst två fartyg samtidigt.

En *fiskelicensinnehavare* får ha fiskerättigheter för högst två fartyg samtidigt.

En *yrkesfiskares* innehav av fiskerättigheter får motsvara högst tio procent av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för pelagiskt fiske genom individuella kvoter.

En *fiskelicensinnehavares* innehav av fiskerättigheter får motsvara högst tio procent av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för fiske genom individuella kvoter.

Om det finns särskilda skäl, får Havs- och vattenmyndigheten godkänna en överlåtelse trots att *yrkesfiskaren* efter förvärvet har ett större innehav av fiskerättigheter än vad som är tillåtet enligt första och andra styckena.

Om det finns särskilda skäl, får Havs- och vattenmyndigheten godkänna en överlåtelse trots att *fiskelicensinnehavaren* efter förvärvet har ett större innehav av fiskerättigheter än vad som är tillåtet enligt första och andra styckena.

² Senaste lydelse 2011:618.

³ Senaste lydelse 2011:618.

⁴ Senaste lydelse 2011:618.

7 §⁵

Havs- och vattenmyndigheten får besluta att dra in eller begränsa fiskerättigheter om innehavarens *fartygstillstånd* har återkallats eller begränsats.

Havs- och vattenmyndigheten får besluta att dra in eller begränsa fiskerättigheter om innehavarens *fiskelicens* har återkallats eller begränsats.

8 §

Fiskerättigheter som har dragits in får tilldelas en annan *yrkesfiskare med fartygstillstånd*. Sådana fiskerättigheter gäller under den tid som återstår av de ursprungliga fiskerättigheternas giltighetstid.

Fiskerättigheter som har dragits in får tilldelas en annan *fiskelicensinnehavare*. Sådana fiskerättigheter gäller under den tid som återstår av de ursprungliga fiskerättigheternas giltighetstid.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur fiskerättigheterna ska beräknas, och
2. grunderna för fördelningen av indragna fiskerättigheter.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka fiskarter som fiskerättigheter får bestämmas för.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2014.
 2. Ett fartygstillstånd som har meddelats med stöd av 21 § fiskelagen (1993:787) i dess lydelse före den 1 oktober 2014 gäller som en fiskelicens med de begränsningar till en viss giltighetstid, ett visst fiske eller andra villkor som följer av fartygstillståndet.

⁵ Senaste lydelse 2011:618.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 9 §, 6 a kap. 1 § och 9 kap. 3 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

2 kap.

9 §¹

Bränsletank som förser motor på motordrivet fordon eller båt med bränsle får inte innehålla oljeprodukt som är försedd med märkämne eller från vilken märkämnet har avlägsnats. Detta gäller dock inte båtar för vilka *fartygstillstånd* har meddelats enligt fiskelagen (1993:787).

Bränsletank som förser motor på motordrivet fordon eller båt med bränsle får inte innehålla oljeprodukt som är försedd med märkämne eller från vilken märkämnet har avlägsnats. Detta gäller dock inte båtar för vilka *fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten* har meddelats enligt fiskelagen (1993:787).

Första stycket gäller inte om oljeprodukten har förts in till Sverige i bränsletanken och har fyllts på i ett land där bränsletanken får innehålla en sådan produkt.

Beskattningsmyndigheten kan medge att bränsletank på båt som disponeras av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Kustbevakningen eller annan statlig myndighet får innehålla oljeprodukt som är försedd med märkämne. Om det finns särskilda skäl kan sådant medgivande också lämnas för annan båt.

Beslut om ett medgivande enligt tredje stycket får återkallas, om förutsättningarna för det inte längre finns. Beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

6 a kap.

Nuvarande lydelse

1 §²

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

¹ Senaste lydelse 2007:779.

² Senaste lydelse 2013:1004.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavelskatt
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande enligt 2 kap. 9 § eller <i>fartygstillstånd</i> enligt fiskelagen (1993:787) <i>meddelats</i> , när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent

Föreslagen lydelse

1 §

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavelskatt
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande enligt 2 kap. 9 § eller <i>fiskelicens</i> som inte är <i>begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats</i> enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent

9 kap.**3 §³**

Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan återbetalning av skatten på bränsle om någon har

1. förbrukat bensin i skepp, när skeppet inte använts för privat ändamål,

2. förbrukat bensin i båt för vilken *fartygstillstånd* meddelats enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte använts för privat ändamål,

3. förbrukat annat bränsle än sådant som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a i båt utan *fartygstillstånd*, när båten inte använts för privat ändamål,

4. förbrukat annat bränsle än flygfotogen (KN-nr 2710 19 21), dock inte annan bensin än flygbensin (KN-nr 2710 11 31), i luftfartyg, när luftfartyget inte använts för privat ändamål.

2. förbrukat bensin i båt för vilken *fiskelicens, som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten*, meddelats enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte använts för privat ändamål,

3. förbrukat annat bränsle än sådant som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a i båt utan *fiskelicens, som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten*, när båten inte använts för privat ändamål,

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2014.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

3. Ett fartygstillstånd som har meddelats med stöd av 21 § fiskelagen (1993:787) i dess lydelse före den 1 oktober 2014 gäller som en fiskelicens med de begränsningar till en viss giltighetstid, ett visst fiske eller andra villkor som följer av fartygstillståndet.

³ Senaste lydelse 2008:204.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1497) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för dess lydelse enligt lagen (2009:1497) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

6 a kap.

Nuvarande lydelse

1 §¹

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavelskatt
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande enligt 2 kap. 9 § eller <i>fartygstillstånd</i> enligt fiskelagen (1993:787) <i>meddelats</i> , när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent

Föreslagen lydelse

1 §

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

¹ Senaste lydelse 2013:1004.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavelskatt
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande enligt 2 kap. 9 § eller <i>fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats</i> enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent